

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Національної академії внутрішніх справ,

доктор юридичних наук, професор

Руслан СЕРБИН

ВИСНОВОК

Національної академії внутрішніх справ про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Ганус Людмили Михайлівни «Конституційно-правовий механізм протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», затвердженої Вченою радою Національної академії внутрішніх справ від 29 листопада 2022 року, протокол № 15

ВИТЯГ

з протоколу розширеного засідання кафедри конституційного права ННПП від 29 квітня 2026 року

Присутні:

кафедра конституційного права ННПП: завідувач кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Сьох К.Я. (голова засідання, рецензент); професор кафедри, доктор юридичних наук, професор Колодій А.М.; професор кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Демиденко В.О.; доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Тригубенко Г.В.; професор кафедри, кандидат юридичних наук, професор Лук'янець-Шахова В.С. (науковий керівник); доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Куртакова Г.О.; доцент кафедри, кандидат юридичних наук Романенко Л.М.;

кафедра конституційного права та прав людини: завідувач кафедри, доктор юридичних наук, доцент Халюк С.О.; професор кафедри, доктор юридичних наук, професор Осауленко А.О.; професор кафедри, доктор юридичних наук, доцент Чижов Д.А., доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Славна О.В.; доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Чеханюк Л.В.

кафедра теорії, історії та філософії права: професор кафедри, доктор юридичних наук, доцент Тихомиров Д.О.; доцент кафедри, доктор юридичних наук Колодій О.А. (рецензент); доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Лапка О.Я.

Були присутні 6 докторів наук та 9 кандидатів наук за профілем поданої на розгляд дисертації.

Порядок денний:

Обговорення дисертації аспіранта заочної форми навчання кафедри конституційного права ННІПП Ганус Людмили Михайлівни «Конституційно-правовий механізм протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС» поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», щодо її рекомендації для попереднього розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді Національної академії внутрішніх справ.

Слухали:

Аспірантка Ганус Л.М. доповіла про результати дисертаційного дослідження. У доповіді було обґрунтовано насамперед актуальність обраної теми дисертаційної роботи, визначено мету, завдання, предмет та об'єкт дослідження, доведено до присутніх структуру роботи та основні її положення, сформулювала та обґрунтувала наукову новизну, теоретичне та практичне значення одержаних результатів дослідження.

Актуальність теми дисертаційного дослідження зумовлено тим, що конституційне визнання в Україні людини, її життя і здоров'я, честі та гідності найвищою соціальною цінністю свідчить про їхню засадничу та фундаментальну роль у державній діяльності. Це означає, що кожен нормативно-правовий акт та управлінське рішення мають відповідати вимогам правової визначеності, дотримання прав людини, недискримінації та рівності. Досягти реальної захищеності особи від проявів насильства вбачається можливим лише завдяки функціонуванню цілісного, структурно узгодженого та інституційно забезпеченого конституційно-правового механізму.

На сьогодні, попри ратифікацію Стамбульської конвенції та закріплення в Конституції України принципу рівності прав і свобод, зокрема рівності жінок і чоловіків, вітчизняна практика протидії гендерно зумовленому насильству зіштовхується із суттєвими перешкодами. Зокрема, у системі захисту прав постраждалих осіб спостерігається функціональна роздробленість, коли правові норми щодо безпеки особи існують автономно від механізмів їхнього реального забезпечення. Не менш загрозливим для правопорядку є брак дієвих алгоритмів інституційного реагування на ранніх етапах вчинення насильства. Також існує проблема практичної реалізації конституційних гарантій, зумовлена відсутністю системної координації між суб'єктами державного моніторингу, правоохоронними органами та інститутами громадянського суспільства.

Крім цього, у зв'язку з Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом актуалізується потреба у проведенні комплексного юридико-компаративного аналізу нормативно-правових стандартів Європейського Союзу у сфері протидії гендерно зумовленому насильству, практики їх імплементації державами-членами ЄС, а також діяльності спеціалізованого органу Ради Європи – GREVIO, з метою вдосконалення національного механізму протидії насильству та запобігання системним порушенням прав людини.

На сучасному етапі реалізація стратегії протидії гендерно зумовленому насильству в Україні покладається на розгалужену систему органів виконавчої влади та органів правопорядку. Водночас стрімка ескалація небезпек у період воєнного стану вказує на те, що можливості конституційно-правового впливу на ці процеси реалізовані не повною мірою. Ключовими чинниками, що стримують ефективність системи, є: відсутність цілісного бачення міжсуб'єктної взаємодії; відсутність нормативно ~~легально~~ закріпленої методології оцінювання ризиків, а також потреба у трансформації сервісів підтримки постраждалих відповідно до реалій правового режиму воєнного стану.

Окреслені вище проблеми інституційного забезпечення прав людини, а також складність та динаміка процесу адаптації законодавства України до стандартів Європейського Союзу обумовлюють особливу актуальність обраної теми.

Мета дисертаційної роботи полягає у концептуалізації конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству, здійсненні його порівняльно-правового аналізу в Україні та державах-членах Європейського Союзу, а також у формуванні науково обґрунтованих пропозицій щодо імплементації міжнародних універсальних і європейських стандартів у вітчизняний правопорядок.

Реалізація мети дослідження передбачає розв'язання таких пріоритетних наукових завдань:

- визначити поняття, становлення та основні концепції гендеру у конституційно-правовому дискурсі;
- дослідити гендерно зумовлене насильство як порушення принципу рівності та конституційних прав людини і обґрунтувати значення його форм у механізмі протидії;
- окреслити позитивні зобов'язання держави у сфері протидії гендерно зумовленому насильству у конституційно-правовій площині;
- запропонувати поняття, структуру та елементи конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству;
- порівняти та узагальнити європейські стандарти протидії гендерно зумовленому насильству на основі правопорядків Ради Європи та Європейського Союзу;
- проаналізувати конституційно-правові моделі протидії гендерно зумовленому насильству в окремих державах-членах ЄС;
- розкрити конституційні засади та національну модель протидії гендерно зумовленому насильству в Україні;
- з'ясувати та порівняти інституційні елементи конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та окремих державах-членах ЄС;
- проаналізувати стан імплементації положень Стамбульської конвенції в Україні та обґрунтувати напрями удосконалення конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству;
- дослідити проблеми протидії гендерно зумовленому насильству та обґрунтувати напрями оптимізації нормативного елементу конституційно-правового механізму;

– проаналізувати інституційний і гарантійний елементи механізму протидії гендерно зумовленому насильству та визначити перспективи їх удосконалення;

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у сфері функціонування конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах Європейського Союзу.

Предметом дослідження є конституційно-правовий механізм протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС, зокрема його нормативні та інституційні елементи, практика правозастосування, а також європейські стандарти.

Методологічну основу дисертаційного дослідження становить сукупність філософських, загальнонаукових, та власне-юридичних методів наукового пізнання, застосованих у взаємозв'язку та взаємодоповненні.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у системному аналізі конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС з урахуванням сучасних міжнародно-правових стандартів і практики Європейського суду з прав людини. Зокрема, науковими результатами, що є новими або характеризуються певною мірою новизни та виносяться на захист, є такі:

уперше:

– обґрунтовано концептуальну модель конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству як цілісної динамічної системи, що поєднує нормативні, інституційні та процесуальні елементи і спрямована на забезпечення не лише формальної, а й фактичної рівності;

– запропоновано багаторівневу модель європейських стандартів протидії гендерно зумовленому насильству, яка поєднує нормативний, інституційний та процедурний рівні регулювання і визначає зміст позитивних зобов'язань держави щодо захисту постраждалих осіб;

– розроблено підхід до застосування елементів європейських моделей протидії гендерно зумовленому насильству в національну правову систему України, що передбачає формування багаторівневої інфраструктури захисту, включаючи спеціалізовані інституції, механізми оцінки ризиків та систему підтримки постраждалих осіб

удосконалено:

– підходи до імплементації положень Стамбульської конвенції в Україні, зокрема в частині вдосконалення кримінально-правових заборон, спеціалізації інституцій, розвитку мережі служб підтримки та запровадження системи обліку випадків гендерно зумовленого насильства;

– систему конституційних гарантій захисту постраждалих осіб, шляхом обґрунтування необхідності впровадження принципів належної обачності та жертвоцентричного підходу у правозастосовну діяльність;

дістали подальший розвиток:

– механізми конституційного контролю, гендерно чутливого законодавства та державної політики рівних можливостей, що передбачають системну інтеграцію принципу гендерної рівності у правову та соціальну сфери з метою

усунення дискримінаційних практик і забезпечення рівних можливостей для жінок і чоловіків;

- конституційно-правова парадигма протидії гендерно зумовленому насильству, яка базується на вдосконаленні критеріїв ефективності механізмів захисту, посиленні інституційної координації та впровадженні чутливого підходу до постраждалих осіб;

- конституційна модель протидії гендерно зумовленому насильству, що передбачає централізацію інформації, удосконалення системи захисних заходів, урахування воєнного контексту та орієнтацію на європейські стандарти з метою переходу від формальної до матеріальної рівності;

- напрями гармонізації національного механізму протидії гендерно зумовленому насильству з європейськими стандартами, що включають впровадження принципів належної обачності та жертвоцентричного підходу, розвиток інституційної спеціалізації та вдосконалення механізмів моніторингу і підтримки постраждалих осіб.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані в дисертації теоретичні положення, висновки та пропозиції мають прикладний характер і спрямовані на вдосконалення конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству в Україні з урахуванням позитивного досвіду держав-членів ЄС, сучасних міжнародно-правових стандартів і практики Європейського суду з прав людини. Отримані результати впроваджені та можуть бути використані у:

- нормотворчій діяльності – результати дослідження можуть бути використані для вдосконалення законодавства у сфері протидії гендерно зумовленому насильству, зокрема при імплементації положень Стамбульської конвенції, гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами, а також при розробленні нормативних актів щодо формування комплексного конституційно-правового механізму, що охоплює профілактику, захист постраждалих осіб і забезпечення доступу до правосуддя;

- правозастосовній діяльності органів державної влади – одержані результати можуть бути використані у діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування для підвищення ефективності реалізації державної політики у сфері протидії гендерно зумовленому насильству, зокрема шляхом удосконалення міжвідомчої координації, впровадження жертвоцентричного підходу, забезпечення доступу постраждалих осіб до правосуддя, розвитку спеціалізованих служб підтримки та впровадження механізмів моніторингу й реагування;

- освітньому процесі – під час викладання навчальних дисциплін «Конституційне право України», «Застосування стандартів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод», «Основи права ЄС», «Право Європейського Союзу», «Забезпечення прав людини в правоохоронній діяльності», «Гендерна рівність та заборона дискримінації в Україні», а також під час підготовки підручників, навчальних посібників і методичних матеріалів;

- науково-дослідній роботі – результати дослідження можуть бути використані для подальшого розвитку наукових досліджень у сфері конституційного права та прав людини, зокрема щодо теоретичного осмислення

конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству, інтеграції європейських стандартів у національну правову систему та вдосконалення моделей забезпечення гендерної рівності.

Основні положення та результати дисертаційного дослідження викладено у 11 наукових працях, зокрема 5 статтях, опублікованих у вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях, а також тезах 6 доповідей на науково-практичних конференціях.

Після закінчення доповіді здобувачу присутніми були поставлені наступні питання:

Сьох К.Я.: Чи визначено Вами поняття, становлення та основні концепції гендеру у конституційно-правовому аспекті?

Відповідь: Дякую за запитання. Так, нами визначено поняття, становлення та основні концепції гендеру у конституційно-правовому аспекті як соціально детерміновані ролі та можливості жінок і чоловіків, що відображаються в юридичних нормах і вимагають забезпечення не лише формальної рівності, а й реальних умов для її досягнення через позитивні зобов'язання держави, недискримінацію та усунення фактичних соціальних бар'єрів, що надало змогу реалізувати механізми конституційного контролю, гендерно чутливого законодавства та державної політики рівних можливостей, які через інтеграцію принципів гендерної рівності в правову та соціальну сфери, сприяли усуненню дискримінаційних практик та забезпеченню рівних можливостей для жінок і чоловіків у всіх сферах суспільного життя.

Осауленко А.О.: Чи виокремлено Вами форми гендерно зумовленого насильства та їх значення для конституційно-правового механізму протидії?

Відповідь: Дякую за запитання. Нами визначено форми гендерно зумовленого насильства та їх значення для конституційно-правового механізму протидії, що вимагає розробки спеціалізованих стратегій для ефективного запобігання, захисту постраждалих, забезпечення доступу до правосуддя та притягнення винних до відповідальності шляхом впровадження елементів комплексного конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству, який, завдяки інтеграції профілактики насильства, ефективних механізмів захисту постраждалих осіб, доступу до правосуддя, чіткої відповідальності правопорушників, гарантій матеріальної рівності, міжвідомчої співпраці та координації з міжнародними організаціями, забезпечує системний підхід до захисту прав осіб і запобігання насильству, створюючи інтегровані та взаємопов'язані механізми, які не лише надають постраждалим реальні можливості для захисту та відновлення прав, а й сприяють зміні соціальних норм і культурних стереотипів, що в цілому знижує рівень насильства в суспільстві.

Демиденко В.О.: На праці яких вчених ви спиралися під час дослідження конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС?

Відповідь: Дякую за запитання. У сучасній вітчизняній правничій науці питання конституціоналізації механізмів захисту основоположних свобод актуалізується у працях таких відомих дослідників, як: О. Батанов, С. Головатий,

М. Гультай, Б. Калиновський, А. Колодій, О. Колодій, М. Савчин, О. Скрипнюк, К. Сьох, В. Федоренко, С. Халюк та інших. Серед авторів, чії наукові праці присвячені концептуальним засадам гендерної рівності та стратегіям недискримінації, слід зауважити таких науковців: Н. Аніщук, І. Грицай, Н. Грицяк, І. Гринчук О. Дашковська, Л. Кобелянська, К. Левченко, Т. Мельник, Л. Наливайко, Н. Оніщенко та інших. Низку актуальних аспектів гносеологічного та соціально-філософського осягнення природи гендеру та ідентичності знаходимо у дослідженнях учених: Дж. Батлер, І. Жеребкіної, Л. Смоляр, Т. Марценюк, М. Віттіг, Дж. Вікса, Н. Бокало. Функціонально-прикладні засади формування спеціальних юридичних механізмів запобігання насильству та забезпечення допомоги потерпілим досліджували: І. Андрусак, О. Батов, О. Васильченко, Т. Горбачук, В. Дьяченко, О. Іванова, О. Коваль В. Літвінова, В. Лук'янець-Шахова, О. Марченко, А. Руденко, В. Сидорова, Л. Соколова та інші.

Також цінні зауваження щодо конституційних критеріїв оцінки державної політики та захисту гідності особи знаходимо у працях зарубіжних науковців, зокрема: К. Мак Краддена, Б. Бікса та інших.

Головуючий: Є ще запитання? Немає. Переходимо до обговорення дисертації. Слово надається **науковому керівнику, кандидату юридичних наук, доценту Лук'янець-Шаховій В.С.**, яка зазначила, що підготовлена Ганус Л.М. дисертація на тему «Конституційно-правовий механізм протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС» є результатом наполегливої науково-теоретичної та практичної діяльності.

Дисертація присвячена вирішенню актуального науково-практичного завдання розробки комплексного конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству, який забезпечує ефективне виконання міжнародних стандартів і національних законодавчих ініціатив, спрямованих на захист прав постраждалих осіб, а також допомагає подолати структурну нерівність, знизити рівень насильства в суспільстві та гарантувати реальну рівність і безпеку для всіх громадян. Індивідуальний план наукової роботи та індивідуальний навчальний план Максим Вікторович виконав у повному обсязі.

Автором дисертаційного дослідження визначено поняття, становлення та основні концепції гендеру у конституційно-правовому дискурсі; досліджено гендерно зумовлене насильство як порушення принципу рівності та конституційних прав людини і обґрунтувати значення його форм у механізмі протидії; окреслено позитивні зобов'язання держави у сфері протидії гендерно зумовленому насильству у конституційно-правовій площині; запропоновано поняття, структуру та елементи конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству; порівняно та узагальнено європейські стандарти протидії гендерно зумовленому насильству на основі правопорядків Ради Європи та Європейського Союзу; проаналізовано конституційно-правові моделі протидії гендерно зумовленому насильству в окремих державах-членах ЄС; розкрито конституційні засади та національну модель протидії гендерно зумовленому насильству в Україні; з'ясовано та порівняно інституційні елементи конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству в

Україні та окремих державах-членах ЄС; проаналізовано стан імплементації положень Стамбульської конвенції в Україні та обґрунтовано напрями удосконалення конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству; досліджено проблеми протидії гендерно зумовленому насильству та обґрунтувати напрями оптимізації нормативного елементу конституційно-правового механізму; проаналізовано інституційний і гарантійний елементи механізму протидії гендерно зумовленому насильству та визначено перспективи їх удосконалення.

На основі поставлених завдань і отриманих результатів, а також рекомендацій, дисертантці вдалося досягти поставленої мети і підготувати актуальну й змістовну роботу.

Науковий рівень, зміст, обсяг та оформлення дисертації відповідають вимогам МОН України. Структура роботи характеризується послідовністю та узгодженістю змісту викладених у ній питань. Суттєвих зауважень до мови та стилю викладення матеріалу не має.

Дисертація є самостійною, завершеною роботою, написаною зрозумілою, юридично і літературно грамотною мовою. Оформлення дисертації відповідає встановленим МОН України вимогам.

Саме тому, вважаю, що дисертаційна робота Ганус Людмили Михайлівни «Конституційно-правовий механізм протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС», має самостійний характер, є творчою працею, виконана на достатньому теоретичному рівні і свідчить про належну підготовку її автора, а тому дисертацію можна представити до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Головуючий: Є ще запитання? Немає. Переходимо до обговорення дисертації. Слово надається рецензентам.

Доктор юридичних наук, доцент Колодій О.А. Дисертаційне дослідження Ганус Людмили Михайлівни «Конституційно-правовий механізм протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС» присвячене актуальному на сьогоднішній день питанню.

Під час проведення дослідження Ганус Л.М. використала ґрунтовну науково-теоретичну базу, яка містить значний масив наукових та нормативно-правових джерел, що стосуються теми дослідження. Це дозволило критично оцінити і розвинути теоретичні положення, розроблені попередниками, визначити та врахувати сучасний стан правового регулювання відповідних суспільних відносин.

Дисертантом вдало визначено наукову новизну отриманих результатів дослідження, яка полягає у системному аналізі конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС з урахуванням сучасних міжнародно-правових стандартів і практики Європейського суду з прав людини. На цій основі сформульовано висновки, рекомендації та пропозиції щодо удосконалення національного законодавства України у даній сфері.

За результатами проведеного дослідження запропоновано низку висновків, пропозицій та рекомендацій, які є логічним підсумком проведеної роботи.

Дисертація вирізняється системністю аналізу, глибоким теоретичним підґрунтям, широкою джерельною базою і чітким прикладним спрямуванням, що дозволяє розглядати її як вагомий внесок у дослідженні конституційно-правових засад гендерної рівності в Україні та зарубіжних країнах.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані в дисертації теоретичні положення, висновки та пропозиції мають прикладний характер і спрямовані на вдосконалення конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству в Україні з урахуванням позитивного досвіду держав-членів ЄС, сучасних міжнародно-правових стандартів і практики Європейського суду з прав людини.

Таким чином, дисертація Ганус Людмили Михайлівни «Конституційно-правовий механізм протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС», загалом відповідає вимогам встановленим МОН України, а тому може бути рекомендована до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Кандидат юридичних наук, доцент Сьох К.Я. відзначила високий науковий рівень дисертаційного дослідження Ганус Людмили Михайлівни «Конституційно-правовий механізм протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС». Актуальність роботи не викликає сумнівів.

На сучасному етапі реалізація стратегії протидії гендерно зумовленому насильству в Україні покладається на розгалужену систему органів виконавчої влади та органів правопорядку. Водночас стрімка ескалація небезпек у період воєнного стану вказує на те, що можливості конституційно-правового впливу на ці процеси реалізовані не повною мірою. Ключовими чинниками, що стримують ефективність системи, є: відсутність цілісного бачення міжсуб'єктної взаємодії; відсутність нормативно легально закріпленої методології оцінювання ризиків, а також потреба у трансформації сервісів підтримки постраждалих відповідно до реалій правового режиму воєнного стану.

Мета дисертаційної роботи полягає у концептуалізації конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству, здійсненні його порівняльно-правового аналізу в Україні та державах-членах Європейського Союзу, а також у формуванні науково обґрунтованих пропозицій щодо імплементації міжнародних універсальних і європейських стандартів у вітчизняний правопорядок.

Методологічну основу дисертаційного дослідження становить сукупність філософських, загальнонаукових, та власне-юридичних методів наукового пізнання, застосованих у взаємозв'язку та взаємодоповненні.

При цьому, сформульовані висновки і пропозиції містять належну обґрунтованість та можуть бути використані у практичній правозастосовній діяльності. Загалом, обсяг проведеного аналізу джерельної бази є суттєвим для робіт такого виду. У дослідженні вдало, послідовно та системно викладено й розкрито визначені завдання. А тому, можна констатувати, що в результаті

проведеного дослідження сформульовано й обґрунтовано низку положень і висновків, які можуть бути винесені на захист та публічно обговорені.

На підставі вищевказаного можна зазначити, що дисертація Ганус Людмили Михайлівни «Конституційно-правовий механізм протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС», подана на здобуття ступеня доктора філософії, є комплексним, оригінальним науковим дослідженням. В ній отримано нові науково обґрунтовані результати, що відрізняються новизною в постановці і вирішенні проблем досліджуваної проблематики. Дисертація відповідає спеціальності 081 – Право та вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 (із змінами і доповненнями), та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44) та може бути подана до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь: доктор юридичних наук, доцент Тихомиров Д.О.; доктор юридичних наук, доцент Халюк С.О.; доктор юридичних наук, професор Осауленко А.О.; доктор юридичних наук, професор Колодій А.М.; кандидат юридичних наук, професор Лук'янець-Шахова В.С.; кандидат юридичних наук, доцент Демиденко В.О.; кандидат юридичних наук, доцент Куртакова Г.О.; кандидат юридичних наук, доцент Лапка О.Я.; кандидат юридичних наук, доцент Славна О.В.; кандидат юридичних наук, доцент Тригубенко Г.В.; кандидат юридичних наук Романенко Л.М.; кандидат юридичних наук, доцентр Чеханюк Л.В.

Ганус Людмила Михайлівна висловила виступаючим та всім присутнім подяку за позитивну оцінку її дисертаційного дослідження, за висловлені побажання та професійні поради, що сприятимуть вдосконаленню змісту та форми дисертаційної роботи та корекції його подальших науково-дослідних планів.

На основі результатів обговорення присутні на засіданні вирішили запропонувати такий:

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Ганус Людмили Михайлівни «Конституційно-правовий механізм протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС»

Дисертація Ганус Людмили Михайлівни «Конституційно-правовий механізм протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС», яка подана на здобуття доктора філософії за спеціальністю 081 – Право, є цілісною, завершеною науковою працею.

Обґрунтування вибору теми дослідження. Конституційне визнання в Україні людини, її життя і здоров'я, честі та гідності найвищою соціальною цінністю свідчить про їхню засадничу та фундаментальну роль у державній діяльності. Це означає, що кожен нормативно-правовий акт та управлінське рішення мають відповідати вимогам правової визначеності, дотримання прав людини, недискримінації та рівності. Досягти реальної захищеності особи від проявів насильства вбачається можливим лише завдяки функціонуванню цілісного, структурно узгодженого та інституційно забезпеченого конституційно-правового механізму.

На сьогодні, попри ратифікацію Стамбульської конвенції та закріплення в Конституції України принципу рівності прав і свобод, зокрема рівності жінок і чоловіків, вітчизняна практика протидії гендерно зумовленому насильству зіштовхується із суттєвими перешкодами. Зокрема, у системі захисту прав постраждалих осіб спостерігається функціональна роздробленість, коли правові норми щодо безпеки особи існують автономно від механізмів їхнього реального забезпечення. Не менш загрозливим для правопорядку є брак дієвих алгоритмів інституційного реагування на ранніх етапах вчинення насильства. Також існує проблема практичної реалізації конституційних гарантій, зумовлена відсутністю системної координації між суб'єктами державного моніторингу, правоохоронними органами та інститутами громадянського суспільства.

Крім цього, у зв'язку з Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом актуалізується потреба у проведенні комплексного юридико-компаративного аналізу нормативно-правових стандартів Європейського Союзу у сфері протидії гендерно зумовленому насильству, практики їх імплементації державами-членами ЄС, а також діяльності спеціалізованого органу Ради Європи – GREVIO, з метою вдосконалення національного механізму протидії насильству та запобігання системним порушенням прав людини.

Прикметно, що у сучасній вітчизняній правничій науці питання конституціоналізації механізмів захисту основоположних свобод актуалізується у працях таких відомих дослідників, як: О. Батанов, С. Головатий, М. Гультай, Б. Калиновський, А. Колодій, О. Колодій, М. Савчин, О. Скрипнюк, К. Сьох, В. Федоренко, С. Халюк та інших.

Серед авторів, чії наукові праці присвячені концептуальним засадам гендерної рівності та стратегіям недискримінації, слід зауважити таких науковців: Н. Аніщук, І. Грицай, Н. Грицяк, І. Гринчук, О. Дашковська, Л. Кобелянська, К. Левченко, Т. Мельник, Л. Наливайко, Н. Оніщенко та інших.

Низку актуальних аспектів гносеологічного та соціально-філософського осягнення природи гендеру та ідентичності знаходимо у дослідженнях учених: Дж. Батлер, І. Жеребкіної, Л. Смоляр, Т. Марценюк, М. Віттіг, Дж. Вікса, Н. Бокало.

Функціонально-прикладні засади формування спеціальних юридичних механізмів запобігання насильству та забезпечення допомоги потерпілим досліджували: І. Андрусак, О. Батов, О. Васильченко, Т. Горбачук, В. Дьяченко,

О. Іванова, О. Коваль В. Літвінова, В. Лук'янець-Шахова, О. Марченко, А. Руденко, В. Сидорова, Л. Соколова та інші.

Також цінні зауваження щодо конституційних критеріїв оцінки державної політики та захисту гідності особи знаходимо у працях зарубіжних науковців, зокрема: К. Мак Крадена, Б. Бікса та інших. Визнаючи безперечний внесок наукового доробку вищезазначених авторів у розвиток правової доктрини, зауважимо, що на сьогодні в Україні відсутнє комплексне конституційно-правове дослідження засад функціонування механізму протидії гендерно зумовленому насильству як цілісної системи, інтегрованої у правовий простір Європейського Союзу.

На сучасному етапі реалізація стратегії протидії гендерно зумовленому насильству в Україні покладається на розгалужену систему органів виконавчої влади та органів правопорядку. Водночас стрімка ескалація небезпек у період воєнного стану вказує на те, що можливості конституційно-правового впливу на ці процеси реалізовані не повною мірою. Ключовими чинниками, що стримують ефективність системи, є: відсутність цілісного бачення міжсуб'єктної взаємодії; відсутність нормативно ~~легално~~ закріпленої методології оцінювання ризиків, а також потреба у трансформації сервісів підтримки постраждалих відповідно до реалій правового режиму воєнного стану.

Окреслені вище проблеми інституційного забезпечення прав людини, а також складність та динаміка процесу адаптації законодавства України до стандартів Європейського Союзу обумовлюють особливу актуальність обраної теми.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконано відповідно до стратегічних напрямів, визначених Указом Президента України від 24 березня 2021 року № 119/2021 «Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини», Цілями сталого розвитку України на період до 2030 року (Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019), а також нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі. Тематика дисертації безпосередньо пов'язана з євроінтеграційним курсом України, зокрема із зобов'язаннями держави, що впливають з Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (ратифікована Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII), а також із імплементацією положень Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (ратифікована Законом України від 20 червня 2022 року № 2319-IX), Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 7 грудня 2017 року № 2229-VIII та Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі (затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2021 року № 145).

Дослідження відповідає положенням Резолюції Ради Безпеки ООН 1325 (2000) «Жінки, мир, безпека» від 31 жовтня 2000 року, а також Національного плану дій з її виконання на період до 2025 року (затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2020 року № 1544-р) та Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека»

на період до 2030 року (затвердженого Кабінетом Міністрів України 26 лютого 2026 року).

Тематика роботи узгоджується з Пріоритетними напрямками наукових досліджень МВС України на 2020–2024 роки (затверджено наказом МВС України від 12.03.2020 № 235). Тему дисертації затверджено Вченою радою Національної академії внутрішніх справ (протокол № 22 від 30 листопада 2021 року) та включено до Переліку тем дисертаційних досліджень Національної академії правових наук України затверджених у 2022 році, №160. Тему було уточнено Вченою радою Національної академії внутрішніх справ (протокол № 6 від 31 березня 2026 року).

Мета і завдання дослідження. *Мета* дисертаційної роботи полягає у концептуалізації конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству, здійсненні його порівняльно-правового аналізу в Україні та державах-членах Європейського Союзу, а також у формуванні науково обґрунтованих пропозицій щодо імплементації міжнародних універсальних і європейських стандартів у вітчизняний правопорядок.

Реалізація мети дослідження передбачає розв'язання таких пріоритетних наукових завдань:

- визначити поняття, становлення та основні концепції гендеру у конституційно-правовому дискурсі;
- дослідити гендерно зумовлене насильство як порушення принципу рівності та конституційних прав людини і обґрунтувати значення його форм у механізмі протидії;
- окреслити позитивні зобов'язання держави у сфері протидії гендерно зумовленому насильству у конституційно-правовій площині;
- запропонувати поняття, структуру та елементи конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству;
- порівняти та узагальнити європейські стандарти протидії гендерно зумовленому насильству на основі правопорядків Ради Європи та Європейського Союзу;
- проаналізувати конституційно-правові моделі протидії гендерно зумовленому насильству в окремих державах-членах ЄС;
- розкрити конституційні засади та національну модель протидії гендерно зумовленому насильству в Україні;
- з'ясувати та порівняти інституційні елементи конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та окремих державах-членах ЄС;
- проаналізувати стан імплементації положень Стамбульської конвенції в Україні та обґрунтувати напрями удосконалення конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству;
- дослідити проблеми протидії гендерно зумовленому насильству та обґрунтувати напрями оптимізації нормативного елементу конституційно-правового механізму;
- проаналізувати інституційний і гарантійний елементи механізму протидії гендерно зумовленому насильству та визначити перспективи їх удосконалення;

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у сфері функціонування конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах Європейського Союзу.

Предметом дослідження є конституційно-правовий механізм протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС, зокрема його нормативні та інституційні елементи, практика правозастосування, а також європейські стандарти.

Методологія дослідження. Методологічну основу дисертаційного дослідження становить сукупність філософських, загальнонаукових, та власне-юридичних методів наукового пізнання, застосованих у взаємозв'язку та взаємодоповненні. Вибір методологічного інструментарію зумовлений метою, об'єктом та предметом роботи, а також необхідністю застосування гендерно-чутливого підходу в аналіз конституційно-правової реальності. Для досягнення об'єктивності та наукової глибини результатів використано низку філософських та загальнонаукових методів. Відповідно, діалектичний та системний методи застосовано для дослідження конституційно-правового механізму як цілісного динамічного явища, що перебуває у взаємозв'язку з соціокультурним контекстом (підрозділи 1.2, 1.4). Методи аналізу та синтезу дозволили виокремити структурні елементи механізму протидії гендерно зумовленому насильству та об'єднати їх у єдину концептуальну модель (підрозділи 1.3, 1.4), тоді як індукція та дедукція використані для переходу від аналізу конкретних форм гендерно зумовленого насильства до формування теоретичних узагальнень щодо ефективності правозастосування (підрозділи 1.3, 2.2). Структурно-функціональний метод застосовано для вивчення повноважень та ефективності взаємодії державних інституцій та громадського сектору (підрозділи 1.4, 2.3).

У межах власне-юридичного інструментарію формально-юридичний метод використано для аналізу змісту норм національного законодавства України та держав-членів ЄС, а також міжнародно-правових актів, зокрема Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок та Стамбульської конвенції (підрозділи 1.1, 2.1, 2.2, 3.1). Порівняльно-правовий метод став основою для зіставлення вітчизняних та європейських моделей протидії гендерно зумовленому насильству, виявлення кращих практик та визначення шляхів вдосконалення законодавства (підрозділи 2.1, 2.3, 3.2). Метод правового моделювання та прогнозування, здебільшого, було використано для розробки практичних рекомендацій щодо вдосконалення законодавчих засад захисту постраждалих осіб (підрозділи 3.2, 3.3).

Застосування гендерно-чутливих та міждисциплінарних підходів дозволило суттєво поглибити результати дослідження. Так, аналіз соціокультурного контексту надав змогу оцінити вплив гендерних стереотипів на процес реалізації прав людини та доступ до правосуддя (підрозділи 1.1, 1.3). Правова семіотика була використана для з'ясування внутрішнього змісту мовних формул та юридичних конструкцій, що можуть містити приховані ознаки дискримінації (підрозділ 1.1). Насамкінець, моніторинг ефективності інституційних механізмів дав змогу оцінити реальний вплив правових норм на стан протидії гендерно зумовленому насильству (підрозділи 2.3, 3.1).

Застосована методологія забезпечує системність аналізу та надає змогу сформулювати поняття конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та науково обґрунтовані пропозиції щодо його вдосконалення з урахуванням європейських стандартів.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у системному аналізі конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС з урахуванням сучасних міжнародно-правових стандартів і практики Європейського суду з прав людини. Зокрема, науковими результатами, що є новими або характеризуються певною мірою новизни та виносяться на захист, є такі:

уперше:

- обґрунтовано концептуальну модель конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству як цілісної динамічної системи, що поєднує нормативні, інституційні та процесуальні елементи і спрямована на забезпечення не лише формальної, а й фактичної рівності;

- запропоновано багаторівневу модель європейських стандартів протидії гендерно зумовленому насильству, яка поєднує нормативний, інституційний та процедурний рівні регулювання і визначає зміст позитивних зобов'язань держави щодо захисту постраждалих осіб;

- розроблено підхід до застосування елементів європейських моделей протидії гендерно зумовленому насильству в національну правову систему України, що передбачає формування багаторівневої інфраструктури захисту, включаючи спеціалізовані інституції, механізми оцінки ризиків та систему підтримки постраждалих осіб

удосконалено:

- підходи до імплементації положень Стамбульської конвенції в Україні, зокрема в частині вдосконалення кримінально-правових заборон, спеціалізації інституцій, розвитку мережі служб підтримки та запровадження системи обліку випадків гендерно зумовленого насильства;

- систему конституційних гарантій захисту постраждалих осіб, шляхом обґрунтування необхідності впровадження принципів належної обачності та жертвоцентричного підходу у правозастосовну діяльність;

дістали подальший розвиток:

- механізми конституційного контролю, гендерно чутливого законодавства та державної політики рівних можливостей, що передбачають системну інтеграцію принципу гендерної рівності у правову та соціальну сфери з метою усунення дискримінаційних практик і забезпечення рівних можливостей для жінок і чоловіків;

- конституційно-правова парадигма протидії гендерно зумовленому насильству, яка базується на вдосконаленні критеріїв ефективності механізмів захисту, посиленні інституційної координації та впровадженні чутливого підходу до постраждалих осіб;

- конституційна модель протидії гендерно зумовленому насильству, що передбачає централізацію інформації, удосконалення системи захисних заходів,

урахування воєнного контексту та орієнтацію на європейські стандарти з метою переходу від формальної до матеріальної рівності;

– *напрями гармонізації національного механізму протидії гендерно зумовленому насильству з європейськими стандартами, що включають впровадження принципів належної обачності та жертвоцентричного підходу, розвиток інституційної спеціалізації та вдосконалення механізмів моніторингу і підтримки постраждалих осіб.*

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані в дисертації теоретичні положення, висновки та пропозиції мають прикладний характер і спрямовані на вдосконалення конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству в Україні з урахуванням позитивного досвіду держав-членів ЄС, сучасних міжнародно-правових стандартів і практики Європейського суду з прав людини. Отримані результати впроваджені та можуть бути використані у:

– *нормотворчій діяльності* – результати дослідження можуть бути використані для вдосконалення законодавства у сфері протидії гендерно зумовленому насильству, зокрема при імплементації положень Стамбульської конвенції, гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами, а також при розробленні нормативних актів щодо формування комплексного конституційно-правового механізму, що охоплює профілактику, захист постраждалих осіб і забезпечення доступу до правосуддя;

– *правозастосовній діяльності органів державної влади* – одержані результати можуть бути використані у діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування для підвищення ефективності реалізації державної політики у сфері протидії гендерно зумовленому насильству, зокрема шляхом удосконалення міжвідомчої координації, впровадження жертвоцентричного підходу, забезпечення доступу постраждалих осіб до правосуддя, розвитку спеціалізованих служб підтримки та впровадження механізмів моніторингу й реагування;

– *освітньому процесі* – під час викладання навчальних дисциплін «Конституційне право України», «Застосування стандартів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод», «Основи права ЄС», «Право Європейського Союзу», «Забезпечення прав людини в правоохоронній діяльності», «Гендерна рівність та заборона дискримінації в Україні», а також під час підготовки підручників, навчальних посібників і методичних матеріалів;

– *науково-дослідній роботі* – результати дослідження можуть бути використані для подальшого розвитку наукових досліджень у сфері конституційного права та прав людини, зокрема щодо теоретичного осмислення конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству, інтеграції європейських стандартів у національну правову систему та вдосконалення моделей забезпечення гендерної рівності.

Особистий внесок здобувача. Усі положення, викладені в дисертації та виносяться на захист, розроблені здобувачем особисто. Робота відображає власне бачення проблеми конституційно-правового механізму протидії гендерно зумовленому насильству, включає авторські висновки та пропозиції, сформовані

на основі системного та самостійного дослідження. У наукових працях, опублікованих у співавторстві, **особистий внесок здобувача** є визначальним і полягає у формулюванні наукових положень, аналізі правових проблем та підготовці висновків. Зокрема, у статті «The Gender Policy of Ukraine: Considering the EU Experience» («Гендерна політика України: з урахуванням досвіду Європейського Союзу»), опублікованій у *Environmental and Social Management Journal (Revista de Gestão Social e Ambiental)* (2023) здобувачем здійснено аналіз європейського досвіду формування гендерної політики та обґрунтовано напрями його адаптації в Україні. У статті «Гендерно зумовлене насильство як особлива форма порушення принципу рівності та конституційних прав людини в Україні», опублікованій у *Юридичному науковому електронному журналі* (2026), здобувачем досліджено гендерно зумовлене насильство як форму порушення принципу рівності та конституційних прав людини, сформульовано відповідні наукові висновки.

Апробація матеріалів дисертації. Результати дисертації оприлюднено на науково-практичних конференціях: науково-теоретичній конференції «Забезпечення запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі й торгівлі людьми: національна практика та зарубіжний досвід» (Київ, 08 грудня 2022 р.), IV Міжнародній науковій конференції «Традиційні та інноваційні підходи до наукових досліджень» (Житомир, 10 лютого 2023 р.), III Міжнародній науково-теоретичній конференції «Модернізація сьогоденної науки: досвід та тенденції» (Сінгапур, 24 лютого 2023 р.), XXIV Всеукраїнській науковій конференції з міжнародною участю «Гуманітарний дискурс суспільних проблем: минуле, сучасне, майбутнє» (Черкаси, 18 квітня 2024 р.), III Міжнародній конференції «Відкрита наука сучасності: напрями та інструменти, шлях і її розвиток» (Відень, 1 листопада 2024 р.), V Міжнародній науково-практичній конференції «Scientific vector of various sphere' development: reality and future trends» (Вінниця – Відень, 23 травня 2025 р.), а також на науково-практичному семінарі «Гендерні студії: міждисциплінарні дослідження актуальних проблем соціальних відносин» (Львів, 14 червня 2024 р.), круглому столі «Актуальні питання становлення та розвитку сучасного конституціоналізму в Україні» (Київ, 28 червня 2024 р.), всеукраїнському науково-практичному круглому столі «Новітні виклики міжнародної безпеки та миру: правовий і психологічний виміри» (29 травня 2025 р.), науково-практичному круглому столі «Сучасний український конституціоналізм і муніципалізм та їх трансформація в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України» (26 червня 2025 р.).

Публікації. Основні положення та результати дисертаційного дослідження викладено у 10 наукових публікаціях, зокрема в трьох статтях, опублікованих у вітчизняних наукових фахових виданнях, одна стаття в іноземному науковому виданні яка індексується в базах даних Scopus, а також у шести тезах доповідей на науково-практичних конференціях, зокрема:

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Ganus L., Lukianets-Shakhova V., Bryl K., Nehoda Y., Rega I. The Gender Policy of Ukraine: Considering the EU Experience. *Environmental and Social*

Management Journal (Revista de Gestão Social e Ambiental). 2023. Vol. 17. No. 4. DOI: <https://doi.org/10.24857/rgsa.v17n4-030> (Scopus).

2. Ганус Л. М. Досвід держав-членів ЄС з протидії гендерно зумовленому насильству. *Нове українське право*. 2026. Вип. 1. DOI: <https://doi.org/10.51989/NUL.2026.1.38>

3. Лук'янець-Шахова В. С., Ганус Л. М. Гендерно зумовлене насильство як особлива форма порушення принципу рівності та конституційних прав людини в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2026. № 3. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2026-3/7>

4. Ганус Л. М. Конституційно-правовий механізм протидії гендерно зумовленому насильству в Україні. *Наукові інновації та передові технології*. 2026. № 3 (57). DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-4\(56\)-3028-3038](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-4(56)-3028-3038)

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Ганус Л. М. Форми гендерно зумовленого насильства за Стамбульською конвенцією. *Забезпечення запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі й торгівлі людьми: національна практика та зарубіжний досвід* : тези доп. наук.-теорет. конф. (Київ, 8 груд. 2022 р.). Київ : НАВС, 2022. С. 29–32. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/24b50f37-de08-402f-aecf-e683f3cbe7e4/content>.

2. Ганус Л. М. Домашнє насильство як форма гендерно зумовленого насильства. *Традиційні та інноваційні підходи до наукових досліджень* : матеріали IV Міжнар. наук. конф. (Житомир, 10 лют. 2023 р.). Житомир, 2023. С. 66–68. DOI: <https://doi.org/10.36074/mcnd-10.02.2023>

3. Ганус Л. М. Основні положення законодавства України щодо гендерної рівності. *Модернізація сьогоднішньої науки: досвід та тенденції* : матеріали III Міжнар. наук.-теорет. конф. (Сінгапур, 24 лют. 2023 р.). Scientia, 2023. С. 104–106. DOI: <https://doi.org/10.36074/scientia-24.02.202>

4. Ганус Л. М. Місце та роль статусу країни-учасниці «Партнерства Біарріц» у євроінтеграційному процесі України. *Реалізація конституційного курсу України на членство в ЄС та НАТО* : матеріали круглого столу (Київ, 26 черв. 2023 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. С. 12–15. URL: <https://elar.navs.edu.ua/jspui/handle/123456789/25094>

5. Ганус Л. М. Основні положення Стамбульської конвенції та національного законодавства України щодо протидії та запобігання домашньому насильству. *Гендерні студії: міждисциплінарні дослідження актуальних проблем соціальних відносин* : матеріали наук.-практ. семінару (Львів, 14 черв. 2024 р.). Львів : ЛДУВС, 2024. С. 15–18.

6. Ганус Л. М. Роль Стамбульської конвенції у протидії гендерно зумовленому насильству. *Грааль науки*. 2024. № 45. С. 293–295. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.01.11.2024.037>

Характеристика особистості здобувача. Ганус Людмила Михайлівна, 1983 року народження, освіта вища – юридична, у 2022 році закінчила Національну академію внутрішніх справ за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» (диплом магістра). З вересня 2022 року по сьогоднішній день аспірант заочної форми навчання Національної академії внутрішніх справ.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана науковим стилем, українською мовою. Наукові положення, висновки та рекомендації викладені стисло, точно, ясно та просто, що забезпечує легкість і доступність їх сприйняття. Дисертація оформлена згідно з вимогами МОН України.

Структура дисертації відповідає меті, завданням, предмету дослідження і вимогам Міністерства освіти і науки України та складається із вступу, трьох розділів, які містять одинадцять підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Відповідність дисертації встановленим вимогам і визначеній спеціальності. Конституційно-правовий механізм протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС є напрямом, який віднесено до спеціальності 081 – Право.

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Ганус Людмили Михайлівни «Конституційно-правовий механізм протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Ганус Людмили Михайлівни відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами й доповненнями), наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами й доповненнями) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами й доповненнями).

3. Рекомендувати дисертацію Ганус Людмили Михайлівни «Конституційно-правовий механізм протидії гендерно зумовленому насильству в Україні та державах-членах ЄС» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Результати голосування присутніх на засіданні докторів та кандидатів наук за профілем поданої на розгляд дисертації: за – 14, проти – немає, таких, що утримались – немає.

Головуючий -
завідувач кафедри
конституційного права ННІПП
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

Катерина СЬОХ